

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 20/1983-84 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till första tillägg till ordinarie årsstaten för landskapet Åland under år 1984.

Landstinget har den 16 april 1984 inbegärt finansutskottets utlåtande över framställningen. Utskottet har i ärendet hört lantrådet Folke Woivalin, rektor vid Ålands hotell- och restaurangskola Diana Axén, finanschefen Dan Eriksson, ordföranden i arbetsgruppen för utredande av frågan om ombildande av hotell Arkipelag till aktiebolag Nils Lampi, ordföranden i direktionen för Ålands hotell- och restaurangskola Gunnar Lemquist, byråchefen Jarl Lindqvist, vicelantrådet Gunnevi Nordman, medlemmen i nämnda arbetsgrupp Kai Vötila och landskapsstyrelseledamoten Lars Wiklöf. Utskottet har besökt Ålands Sjöfartsläroverk och därvid hört direktionsordföranden Per-Axel Gustafsson, vaktmästaren Lars Montén, rektor Bo Rosenqvist och överläraren Ralph Salo. Vidare har Inre Korsö, i Nätö, Lemland besökts, varvid miljöförhållningsintendenten Håkan Kulves hördes. Utskottet får med anledning härav anföra följande.

Formen för drivande av hotell- och restaurangserviceverksamhet.

Finansutskottet har beslutat ställa sig positivt till landskapsstyrelsens planer på att ombilda Hotell Arkipelag till aktiebolag. I föreliggande betänkande behandlas frågan endast principiellt eftersom utskottet anser att landstinget bör ta slutlig ställning först i samband med att landskapsstyrelsen framlägger en lagframställning i ärendet.

Utskottet har i likhet med landskapsstyrelsen velat klarlägga vilka för- och nackdelar som kan uppstå vid en ombildning av Hotell Arkipelag till aktiebolag jämfört med den nuvarande formen för bedrivande av rörelsen. Härvid har kunnat konstateras att till nackdelarna med det nuvarande systemet hör att samtliga anställda även om de varit anställda under en kortare tid är i offentlig tjänst och att de följaktligen i likhet med övriga landskapsanställda måste ansöka om att utfå den del av pensionen som hänförs till denna anställning. En fördel med övergång till aktiebolagsform är att rörelsen kan placera pensionspremierna lokalt och att bolaget ges möjlighet till fördelaktig åter-

låning av pensionspremierna. Till fördelarna med aktiebolagsformen hör också att bokföringen och därmed bokslutet frikopplas från landskapets bokslut. Därmed skulle även rörelsens redovisning av verksamheten bli direkt jämförbar med övriga liknande företags verksamhet. Utskottet finner det väsentligt att bolagets verksamhet redovisas i landskapsstyrelsens berättelse. Vidare skulle en övergång till aktiebolag innebära ett slutgiltigt klarläggande av vilka skatteregler som är tillämpliga. Dessutom skulle den nu delvis oklara ansvarsfrågan för styrelse och ledning helt klarläggas.

Finansutskottet har vid behandlingen av ärendet kommit fram till att en förutsättning för att en ombildning av rörelsen vid hotell Arkipelag till aktiebolag skall kunna godkännas är att vissa principer, som utskottet här skall redogöra närmare för iakttas och att vissa frågeställningar tas upp till diskussion innan landskapsstyrelsen överlämnar ärendet till landstinget.

En av de grundläggande förutsättningarna för att en ombildning av hotellrörelsen till aktiebolag skall kunna accepteras är att hotell- och restaurangskolans ställning inte på något vis får försämrats jämfört med vad som gäller i dag. Avsikten med byggandet av hotell Arkipelag var visserligen att i första hand stödja turismens utvecklande i landskapet och inte att bygga upp en rörelse som skulle tillgodose skolans behov av elevpraktik, vilket däremot är fallet vad gäller rörelserna vid samtliga hotell- och restaurangskolor i riket, men utskottet konstaterar att det är landskapets skyldighet att tillgodose skolans behov av praktik inom rörelsen.

Av framställningen framgår att landskapsstyrelsens avsikt är att bolaget skall vara helt samhällsägt, vilket utskottet i detta skede omfattar. Utskottet utesluter dock inte möjligheten att i begränsad utsträckning i framtiden tillåta en spridning av ägandet.

Utskottet har diskuterat frågan om bolaget skall ha ett förvaltningsråd och kommit till att den frågan ytterligare kunde övervägas. Mot utskottets ställningstagande i denna fråga har ledamoten Lundberg anmält avvikande åsikt då han anser att det redan i detta skede bör utsägas att bolaget inte skall ha något förvaltningsråd. Mot beslutet har även viceordföranden O. Jansson anmält avvikande åsikt.

Slutligen anser utskottet att landskapsstyrelsen bör överväga om det i bolagsordningen skall intas bestämmelser om att beslut om bildande av dotterbolag skall underställas bolagsstämman.

Sysselsättningsläget.

Utskottet har, förutom att ta del av den i framställningen ingående redogörelsen, låtit sig informeras om sysselsättningsläget och härvid fäst särskild uppmärksamhet vid att man redan nu kan konstatera att det inom de närmaste åren kommer att uppstå ett stort behov av yrkesutbildad arbetskraft inom restaurangbranschen och utskottet vill därför särskilt framhålla vikten av att landskapsstyrelsen i god tid vidtar åtgärder för att detta behov i så stor utsträckning som möjligt skall kunna tillgodoses med yrkesutbildad åländsk arbetskraft.

Sjöfartsläroverket.

Utskottet har kunnat konstatera att Ålands Sjöfartsläroverks fastighet är i behov av den aviserade reparationen men anser samtidigt att en förutsättning för att en sådan omfattande renovering skall inledas är att nödvändiga yttre underhållsarbeten på byggnaden utförs först. Härvid bör påpekas att ansvaret för att underhållet av fastigheten utförs primärt åvilar skolans ledning.

Utskottet är vidare av den åsikten att renoveringen vid Ålands Sjöfartsläroverk inte i sådan grad inverkar på sysselsättningsläget att man på grund härav uppskjuter de nödiga åtgärderna.

Detaljmotivering.

UTGIFTER

27 Ht. 30. MILJOVARDEN

27.30.88 Inköp av jordområden för naturvårdsändamål (r). (- 296.800)

Utskottets majoritet har beslutat förorda båda köpen, med vissa nedan nämnda förbehåll och ändringar, eftersom köpen skall ses som komplettering till redan befintliga naturskyddsområden i landskapets ägo.

Vad beträffar inköpet av området i Kyrkogårdsö till ett belopp av 947.500 mark har utskottet beslutat omfatta det i framställningen ingående förslaget. Mot beslutet anmälde ledamoten Lundberg avvikande åsikt eftersom han inte ansåg att landskapet skulle inköpa det avsedda området.

Utskottet beslöt vidare att förorda ett inköp av västra delen av Inre Korsö i Nätö i Lemlands kommun dock till ett pris av högst 5 mark per m² eller ett totalbelopp av 742.000 mark. Samtidigt förutsätter finansutskottet att landskapsstyrelsen i samband med utarbetande av regler för det nya naturskyddsområdet tillser att dessa

även innehåller bestämmelser om landstigningsförbud under häcknings- tiden. Mot beslutet har ordföranden R. Jansson anmält avvikande åsikt eftersom han anser att området borde inköpas till det i framställningen föreslagna priset med hänvisning till de av landskapsstyrelsen i fram- ställningen anförda skälen.

Med hänvisning till det anförda får utskottet värdsamt föreslå att Landstinget antar landskapsstyrelsens förslag till första tillägg till ordinarie årsstaten för landskapet Åland under år 1984 med följande änd- ringar och bemyndigar landskapsstyrelsen att upp- ta för årsstatens genomförande erforderliga lån.

INKOMSTER

Avdelning 14.

	<u>Landskapsstyr.</u> <u>förslag</u>	<u>Finansutsk.</u> <u>förslag</u>
<u>14. FINANSIERINGSINKOMSTER</u>	<u>4.222.300</u>	<u>3.925.500</u>
01. AVRAKNINGS- OCH FINANSIERINGSINKOMSTER	<u>4.222.300</u>	<u>3.925.500</u>
03. Förskott på statsanslag för skatte- finansiell utjämning	4.222.300	3.925.500
Inkomsternas totalbelopp	4.652.300	4.355.500

UTGIFTER

Huvudtitel 27.

<u>27. NÄRINGS- OCH AVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRADE</u>	<u>2.536.300</u>	<u>2.239.500</u>
30. MILJÖVÅRDEN	<u>2.036.300</u>	<u>1.739.500</u>
88. Inköp av jordområden för natur- vårdsändamål (r)	1.986.300	1.689.500
Utgifternas totalbelopp	4.652.300	4.355.500

Mariehamn den 24 april 1984.

På finansutskottets vägnar:

Roger Jansson
ordförande

Elisabeth Nauclér
sekreterare.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordf. R. Jansson, v.ordf. O. Jansson, ledamöterna Lundberg och Sundblom samt ersättaren C. Carlsson.